Otwarta Kolej

8. WARSZTATY TRANSPORTOWEGO OBSERWATORIUM BADAWCZEGO

TOR DO ZWYCIĘSTWA

Podział ryzyk, kryteria i wybór operatora kolejowego

Moduł III · Warsztat praktyczny: projektowanie przetargu

Część I: kluczowe elementy przygotowania postępowania

Arkadiusz Jackowski · Centrum Unijnych Projektów Transportowych

1 października 2026 · pl. Europejski 2, Warszawa

Projektujemy nie przetarg, lecz usługę na kolejne lata

DOBRZE ZAPROJEKTOWANA USŁUGA + REALNA KONKURENCJA + DOBRY KONTRAKT = **DOBRY PRZETARG**

PYTANIE 1

Co chcemy osiągnąć?

→ zakres i standard usługi

PYTANIE 2

Kto powinien za co odpowiadać?

→ model kontraktu i podział ryzyk

PYTANIE 3

Jak zapewnimy realizację tych założeń przez cały PSC?

→ wynagrodzenie, kryteria, KPI, waloryzacja, kary i zachęty

Otwarta Kolej

MAPA MODUŁU

Pięć decyzji projektowych

1

CO KUPUJEMY?

Zakres zamówienia, sieć, wolumen, podział na części, w granicach planu transportowego.

2

W JAKIM MODELU?

Model kontraktu, tabor, infrastruktura, podział ryzyk przychodowych i operacyjnych.

3

JAK WYBIERAMY?

Warunki udziału, wymagania minimalne, cena, jakość, konkurencja.

4

JAK ROZLICZAMY?

Finansowanie, rekompensata, waloryzacja, mechanizmy zmian.

5

JAK ZARZĄDZAMY REALIZACJĄ?

KPI, monitoring, kary, zachęty i mechanizmy korekcyjne.

cupt
CENTRUM UNIJNYCH PROJEKTÓW TRANSPORTOWYCH

Każde ryzyko ma swoją cenę



Nie chodzi o przeniesienie maksymalnej liczby ryzyk na operatora.

Liczy się to, która strona może danym ryzykiem skuteczniej zarządzać, i jak jego alokacja wpłynie na cenę, konkurencję i realizację kontraktu.

KATALOG RYZYK: MODUŁ I

Otwarta Kolej

Nie wszystko, co ważne, powinno być kryterium oceny ofert

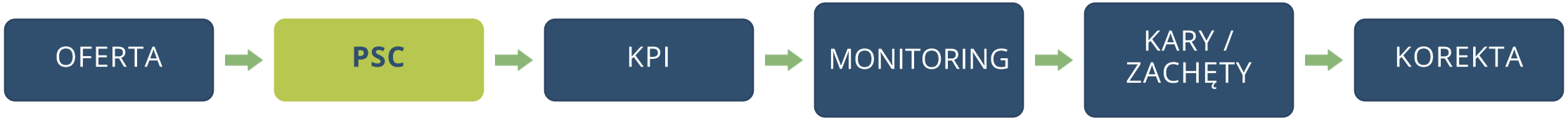
WARUNKI UDZIAŁU	Czy operator posiada zdolność do wykonania kontraktu?
WYMAGANIA MINIMALNE	Jakiego standardu wymagamy od każdego operatora?
KRYTERIA OCENY OFERT	Za jakie rozwiązania lepsze od minimum chcemy premiować wykonawcę?

Kryterium jakościowe ma wybrać rzeczywiście lepszą ofertę, a nie lepiej sformułowaną obietnicę.

Nie kupujmy obietnic, których później nie będziemy potrafili zmierzyć i rozliczyć.

cupt
CENTRUM UNIJNYCH PROJEKTÓW TRANSPORTOWYCH

Przetarg nie kończy się wyborem operatora



To, za co premiujemy operatora przy wyborze, powinno przekładać się na wykonywanie i rozliczanie PSC.

PRZYKŁADOWE OBSZARY DO MONITOROWANIA

- punktualność
- niezawodność
- realizacja pracy eksploatacyjnej
- dostępność taboru
- standard obsługi pasażera

Otwarta Kolej

Najczęstsza pułapka: optymalizacja jednego elementu

PUŁAPKA 1

„Przenieśmy jak najwięcej ryzyka na operatora.”

PUŁAPKA 2

„Maksymalnie zabezpieczmy się warunkami udziału.”

PUŁAPKA 3

„Dodajmy więcej kryteriów jakościowych.”

PUŁAPKA 4

„Wprowadźmy bardzo wysokie kary.”

Czy w ten sposób rzeczywiście otrzymamy najlepszy PSC?

Szukamy równowagi między jakością, ceną, konkurencją, podziałem ryzyk i możliwością skutecznego zarządzania kontraktem przez kolejne lata.

cupt CENTRUM UNIJNYCH PROJEKTÓW TRANSPORTOWYCH

Otwarta Kolej

PODSUMOWANIE: PROPOZYCJA PIĘCIU KLUCZOWYCH DECYZJI DO ROZSTRZYGNIĘCIA

- Jak rozdzielić podstawowe odpowiedzialności i ryzyka?
- Co jest wymaganiem minimalnym, a czym operatorzy mają konkurować?
- Jak podejść do zmian kluczowych kosztów w wieloletnim PSC?
- Jakie 3–4 parametry rzeczywiście mierzyć?
- Tylko sankcje za niewykonanie, czy także premie za wynik ponad standard?

Dziękuję za uwagę.

Arkadiusz Jackowski · Centrum Unijnych Projektów Transportowych

cupt
CENTRUM UNIJNYCH PROJEKTÓW TRANSPORTOWYCH